

שוק ושיווק

הרכב חלב – חלבון*

ירמיהו (ירמי) יצחקי

זה בא להמחיש את התמורה, שהתעשייה תוכל לתת עבור הגדלת רמת החלבון, קרי החלק הנובע מהקטנת תשומות הייצור.

לתיזמון מועד יצירת החלבון חשיבות לא פחותה מאשר לרמת החלבון בחלב. חוסר איזון בין ביקוש לחלבון ובין ייצור החלבון מביא את התעשייה להזדקק לכפל טיפול בייבוש החלבון, מחד ושיחזורו, מאידך וכן להגדלת הפחת ועליה בתשומות הייצור ללא כל תמורה מקבילה. הצורך לייבש חלבון, מחד ואיכות מוצרי חלב המיוצרים מאבקת חלב, מאידך מהווים גורם שלילי בהגברת כושר השיווק של חלב ומוצריו. קיימת מגבלה ביכולת לייצר את כל המוצרים מאבקת חלב וכתוצאה מכך "סובלים" במיוחד מוצרים בעלי סיבולת גבוהה יותר לחומר גלם זה.

לחקלאי הישראלי חשובה רמת השיווק לא פחות מאשר לתעשייה, כי היא המפתח העיקרי ואולי היחיד לייצור נוסף של מוצקי חלב (חלבון ושומן) וכנובע מכך, עליה במכסות הייצור והגדלת הריווחיות.

סל הצריכה של הצרכן הישראלי, אשר עולה בכמותו משנה לשנה, משנה את הרכבו ובמשמעות המעשית גורם ירידה ברמת השומן הנצרכת בסל הכולל של מוצרי החלב. אמנם פותחו מספר מוצרים עתירי שומן, אולם אלה אינם מקזזים את הפער שנוצר בין הייצור לביקוש. מן העבר השני מסת החלבון הנדרשת לצורך ייצור מוצרי החלב אינה מכוסה במכסות לייצור חלב על ידי חקלאי ישראל והיא מכילה בתוכה חלבון הנכלל במונח חלב חריג וייבוא של אבקת חלב כחוש המתבטא בכ-2,000 טון לשנה, בממוצע.

לתעשיית החלב בישראל ישנם כל הכלים להתמודד עם הצרכים ועם חוסר האיזון שבין שומן לחלבון, אולם עודפי השומן, מחד ותפוקות כפי שהינן היום, מאידך מביאה את התעשייה לתמוך בשינוי מדיניות הטיפוח הקיימת היום ומפנה את תשומת הלב, כי יש לעודד את כיוון הטיפוח להעלאת רמת החלבון בחלב הגולמי. המשמעות של עליה ברמת החלבון בחלב תתבטא בעיקר בעלית התפוקות במגוון מוצרי הגבינה. משמעות זו תבוא לידי ביטוי בהקטנת נפח החלב המעובד ויוצא מזה, הפחתת שעות העיבוד של החלב לגבינה. ניתוח

* תקציר ההרצאה ביום ספר העדר, מאת ד"ר ירמיהו יצחקי, סגן מנהל תעשיות מזון של "תנובה"